

Борсук А.С.
*студент філософського факультету
Київського національного університету імені Тараса
Шевченка*

НАРОСТАННЯ КОНФЛІКТІВ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

З середини ХХ століття на Близькому сході почалось наростання агресії і збільшилась кількість військових конфліктів. Деякі з цих конфліктів тривають й досі і можуть перерости у повномасштабні протистояння між державами в цьому регіоні.

Після Другої Світової Війни даний регіон спалахнув великою кількістю війн та конфліктів. Ці конфлікти ми можемо розділити за основами їх початку і головною метою.

- Конфлікти на релігійній основі - мають затяжний і кровопролитний характер, частина з них стають міжнародними конфліктами. Зазвичай для їх урегулювання використовувалися миротворці та міжнародні коаліції.

- Конфлікти на політичній основі - ці конфлікти мають за мету зміну політичного курсу країн, зміни влади в них, економічні зміни (збільшення/зменшення видобутку нафти та газу) та територіальні.

Конфлікти на Близькому Сході стали таким собі майданчиком для випробовування нових видів озброєнь, тактик, засобів для досягнення цілі, ідей і поглядів. Його економічну важливість важко недооцінити, продаж зброї ворогуючим сторонам, фінансування особливо небезпечних угруповань(проіранські бойовики, які воюють проти Асада в Сирії та проти США в Іраку), більшість озброєння яке продається припадає на цей регіон. Війни за природні ресурси стали невід'ємними для цього регіону(навіть будучи зажатими в Бахгузькому котлі бойовики ІДІЛ продовжували нелегальну торгівлю нафтою з різними країнами). Конфлікти на релігійній

основі тривають тут протягом декількох століть, вони визначаються своєю жорстокістю і масовістю - цьому сприяли вище перераховані факти.

Не варто забувати про озброєність Близького Сходу, цей регіон є основним ринком продажу зброї в світі, перетин між Азією Європою та Африкою робить його «різнобарвним» в озброєнні(місцями ми можемо побачити стару гвинтівку Мосіна 1891 року на ряду з сучасними снайперськими гвинтівками)

З перерахованих фактів зрозуміло його не згасання та спалахування все нових і нових конфліктів. Для прикладу візьмемо Американо-Іранський конфлікт, який може перерости у повномасштабну війну між цими

державами, що в свою чергу приведе до нових конфліктів в даному регіоні з залученням великої кількості держав. Так 7го травня 2019 року почалося загострення Американо-Іранських відносин, що привело до збільшення військової присутності США в Катарі та зосередження в цьому районі великої кількості кораблів (авіаносна група з великою кількістю кораблів, розташування 4 бомбардувальників В-52Н, які можуть нести ядерне озброєння).

Загострення відносин між Ізраїлем та Палестиною в останні дні стали другою проблемою на Близькому сході, адже можуть з легкістю перерости у реальну війну між цими державами.

Загострення ситуації в Лівії - привернуло увагу до себе з усіх сторін, які підтримують армії уряду і армії генерала Хафтара.

Загострення ситуації в Афганістані. Відновлення активних бойових дій між Талібаном та урядом при підтримці міжнародної коаліції.

Загострення Сирійського конфлікту - тут конфлікт триває з 2011 року. Участь в даному конфлікті приймають багато держав таких як : США, РФ, Велика Британія, Франція, Німеччина, Ізраїль. Найбільшої уваги до себе цей конфлікт викликав своєю тривалістю та використанням нових видів озброєння (удари по об'єктам ІДІЛ міжконтинентальними балістичними ракетами в

2017 році та стратегічними бомбардувальниками, тобто конфлікт переростав у брязкання зброєю).

Для даного регіону притаманні затяжні і кровопролитні бої за участю великої кількості техніки та людей. Також тут відпрацювалися ефективні удари смертників та терористів на урядові будівлі чи війська - головне завдання яких стало утворення хаосу та залякування населення. Фактично завдяки цим діям більшість держав приєдналися до міжнародної коаліції по протидії тероризму в даному регіоні. Багато з цих держав використовують свої антитерористичні і військові спецпідрозділи проти ІДІЛ та інших радикальних угруповань. Однак після втручання європейських держав в ці конфлікти - різко виросла терористична загроза для самих цих держав (так антитерористичні операції проводять на своїх територіях Франція, Німеччина, Бельгія та Нідерланди), в деяких державах до сих пір зберігається високий рівень терористичної загрози.

Гібридизація цих конфліктів - це еволюція сучасної війни, що робить конфлікти на Близькому Сході довготривалими і кровопролитними з залученням великої кількості людей і озброєння. Наростання агресії в даному регіоні буде й надалі тривати з перемінним успіхом дипломатичним і збройним шляхом. Ці конфлікти адаптувалися під сучасне міжнародне і гуманітарне право, що робить не можливе використання і залучення великої кількості миротворчих сил для стабілізації ситуації в даному регіоні. Треба врахувати досить багато різних факторів для оцінки ситуації і аналізу їх, аби отримати варіанти вирішення всіх конфліктів.

Близький Схід - це як великий войовничий бджолиний вулик, який постійно загострюється і привертає увагу всього світу, який вимагає титанічних зусиль по вирішенню своїх конфліктів. Це є унікальність даного регіону, це вчить нас продумувати свої дії на п'ять кроків вперед, адже Близький схід не прощає помилок.

Список використаних джерел:

1. Горовіц Д , Л. Етнічні групи в конфлікті: теорія, зразки, політика / Дональд Л. Горовіц. - 2004.
2. Кіссінджер Г. Світовий порядок / Генрі Кіссінджер - Київ: Наш Формат, 2017. - 320 с.
3. Фридман Дж. Горячие точки: геополитика кризис и будущее мира // Джордж Фридман. - Санкт-Петербург: Питер, 2016. - 400 с.
4. Mesquita de B. B. Bruce Bueno de Mesquita predicts Iran's future [електронний ресурс] / Bruce Bueno de Mesquita - Режим доступу:
<https://www.youtube.com/watch?v=ts5MKtXNpMQ&t=950s>
5. International security and Estonia 2019 [звіт естонської розвідки]. - 2019
6. Estonian internal security service annual review 2018 [звіт естонської розвідки]. - 2018
7. United Nations Peacekeeping Operations [звіт ООН по миротворчим операціям].